

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Fredagen, den 23 Augusti, 1771.

Ode.

Om jordens fasta grunder bäfwa:
 Om luften uti låga står:
 Om stormar hafwet skyhögt bäfwa:
 Om kriget hafwa werlden står:
 Om Pest och alla plågor rafa:
 Om alt, som lesiwet, skulle fasa:
 Man dock en skymt af rådning ser:
 Men Hungren, wårst af alla öden,
 Och wårre, än den wårsta döden,
 Et Land den sista stöten ger.

Bengala, fordom ör och lyster,
 I krig och frid, på fält och haf,
 Är nu fördärswad, mörk och dystert;
 Är nu en ödemark och graf.
 Ej swärd, ej Elementers wälde,
 Det Asiatiska Riket fälde;

Men Hungren ensam öfvervan.
 Blet, ynklig, sut och swag och bråklig,
 Blodtorstig, modig, stark, förstråklig,
 Tillika spöke och Tyrän.

En misshärt börjar hota Landet,
 Och Hungren i des följe är.
 För några tår han lefnads-bandet,
 Och hela Folket sist förtår.
 På skördlös mark han girigt skördar
 De lif, han obarmhertigt mördar,
 Och vråker dem i dödens natt.
 På jorden rum för liken tryta:
 På watnet de i högar flyta,
 Och luften blifwer sut och matt.

Naturens krafter där försmäta:
 Där quåfives ock naturens röft.
 Där Son och Far om brödet sägta,
 Och stupa mot hwarandras bröst.
 En Mor, som där, med dubbel smärta,
 Bär Fostret under half-dödt hjerta,
 Det lifwet ger och åter tar.
 Där djur och människor, lika swaga
 Och lika grymma, flykten taga,
 Ut rädda sina usla dar.

C. J. Brunjeansson.

Swär

Swär på sista Spionen, rörande de föreslagne
och bestridde Illuminationerne i Staden *.

Gerna ligger under alla våra rådslag någon
egenmytta; men hwad nytta skulle jag en-
skilt förda af det, jag ödmjukeligen föreslog Il-
luminationer i Staden, wid instundande Krö-
ning? Jag är alsicke ljus-stöpare eller talg-han-
dlare; men, såsom Borgersman, mån om Sta-
dens prydnad. Anförda Kongl. Brevwet, af år
1751, ser jag i min ensaldighet icke kan förbinda
mer, än för den gången; annars hade wäl icke
Borgerskapet understått sig, eller Högstärade Ma-
gistraten tillåtet, anställa Illumination wid de
Kongl. Högtideligheterna, år 1766. Saken är
annars icke, at hetsigt hwarken försäkt eller be-
strida, låtom of då sägna vår Konung hwar
dag, uti Hans tilstundande ärofulla Regeting,
med bätre Illuminationer: Lysse först och främst
Gudsfrugtan från alla Rikets Stånd och or-
ter, och til en början först från våra Academier,
Consistorier, Predikostolar och Prestehus! Lysse
mognad samt en gudfrugtig och ärlig enighet på
våra Riks-möten! Lysse Rättwisa från våra
Domstolar! Lysse tarfswelighet och sparsamhet uti
de mågtigares och högres upförande, til den rin-
gare hopens efterdömen! Lysse kärlek uti våra
Ägtenskaper, förnuft och allvarsamhet uti vår
Barna-upfostran, o. s. w.; så kunde vårt fat-
tiga Fädernesland ännu en gång komma från sin
212 mörker,

* Insändt.

mörker, til et wälsignadt lysande tilstånd. Eja woro wi där! Amen!

Phosphilus.

Project til et slags Förbättrings-hus.

Doctor Swift föreflog et Därhus för moraliske dårar. Man kan icke neka, at hans förslag war mer satir, än alsware. Går jag härma honom, med et förslag i nästan samma smak, til et slags Förbättrings-hus, som en god del af mine kåre Landsmän behöfwa? Det qwittar mig lika, om Läsaren behagar kalla det Satir. Nog af, at jag har tämmelig alsware; samt at mit Förslag woro möjeligare at ställa i werket, än Swifens. Denne Mannens lyckeliga (eller skal jag säga olyckeliga?) penna har jag icke. Men han drefs af nit emot en myckenhet af sine Landsmäns fördärf; och däruti menar jag det icke wara hwar-ken mig eller någon annan dygdig Medborgare oanständigt, at honom härma.

Alsware, mine kåre Landsmän, inom eller utom Götteborg, ehwar ock dessa blad Eder möta! Wi äro obillige, om wi neka, det våra feders fördärf stiger dageligen högre; och, som wårre är, försvarar sig under det helgade namnet: Swenska Friheten. Det gör mig ondt, at ock de stels-wäldigaste Epicureer beropa sig på denna kyska

Jung-

Jungfruns favour. Jag frugtar, at sediga utlånningar kunna där af få anledning, at småda denna Gudinnan, såsom den där redan torde mist sin Jungfru-öskuld, efter det hon såges skydd så orena ålskare. Eller hwad skulle wäl den ännu öfriga lilla klene hjorden af de våra dygdiga Mademoiseller, som sått ådelt, högtänkt och grausmakande hjerta, tycka om, at så höra, det okyske gemene skurkar springa kring, och berömma sig af deras ynnest, deras beskudd? Döm då, hwad skympf Swenska Friheten lider af fördärwade weklingar! Weklingar heta alla, som söla sig i omätteliga wällustar; kärleks-däwar, frässare och drinkare. Dock de twänne förstnämde, ehuru usle, behålla dock någorlunda förnufts-bruket; måste och gerna wända igen på ålderdomen, då förswagade krops-krafter göra dessa synder omögeliga. Men med fylle-bultar står det wärre til. De äro af alla syndare tydeligast Borgerligen döde och odugelige. Fylleri ensamt förnedrar människan långt ned om sänaden; utrotar alt sundt förnuft; gör de fordom käckaste och ansenligaste män skropligare än barn, ja til barns gåckar; störtar uslingarna i fattigdom, utan at denna med påföljande föragt wäcker dem til estertänka; samt ändteligen pålägger et synda-band, utur hwilket förfarenheten lärer icke en af huwrade kommet lös, emedan kroppens förslapning och den där af kommande sinnes-plågan, efter hwart aflumrat rus, icke gifwer uslingen på sina nyktra stunder någon

ro, innan han med nytt rus upspändt det dal-
rande ledlösa krops- wraket och dödadt sinnets-
matken. Få därföre drinkare råda sig slesswe, så
kan man lita på de aldrig wända åter. Nog kan
en sjukdom eller et Borgerligt straff komma dem
at göra halt på några weckor, kanste och måna-
der; men årfareheten lærer, at de wist nog gå
med hunden åter til sin spno. Skola de altså råd-
das från timmelig och ewig olycko, så måste de be-
röswas sin frihet, och sättas under främmande tuft.
Slutet härnäst.

Gotheborgske Wexel-Coursen.

Den 17 och 21 Julii.

Lond.	63	- -		63	- -	D. R:mt.
Amst.	59	- -		59	- -	M. R:mt.
Hamb.	- - - -			- - - -		M. R:mt.

Framkommer til Catechismi-Förhör: Måndagen Stora Hamnegatans Note. Tisdagen Köpmansgatans Note. Onsdagen Sillegatans Note. Torsdagen Kronhusgatans Note.

Kundgörelser.

Til salu angifwes Frälshemmanet Utby Wä-
stergården, et helt, men förmedlat til et halst hem-
man, som gränсар med ågorne intil Awibergsnäs,
beläget uti Säfwedals Härad och Partille So-
fen,

ken, och hwarunder bärgas Utby Stom, Kätte, förmedlat från en sjerding til et ottondels hemman, med detta års gröda, så af redan bärगत som oinbärगत hö, och såd efter 22 och en half tunnas utsåde, hwaribland 5 och en half tunna består af winter-råg och hwete, men det öfriga af wårsåde, såsom hwete, ärter, böner, korn och hafra. Nästlidet år, då utsådet endast war sutton tunnor, blef, ehuru wintersåden slog mycket felt, förden 96 tunnor; och då föddes, af gårdens gröda, sedan likwål 176 skakar hö woro sålda, 30 stycken kreatur, bestående af hästar, orar, kor och ungboskap, hwilka äfwen äro til salu, särskildt, tillika med gårds-redskap, samt en gödselbåt med twänne segel. Manbygningen på gården består af sal, 2 kamrar, kök, köllare och wind til spannemål med mera; warandes alla 4 wånings-rummen med eldstäder försedde, och de 2 förstnämnda tapitserade. Bredewid denna finnes ock en annan manbygning, af stuga och kamare, med spisar uti. Ladugården består af loga, trenne lador, twänne såhus, stall, redskaps-stjul, samt tak öfwer gödselstaden. Så wål man- som ladugårdsbygningarna äro i försvarligt stånd, samt med tegeltak wål försedde. Wid mangården finnes en trågård, som prydes af åtskillige frugtbarande trån. Ågorna äro lagda i storstifte, trenne gården redan, och trenne merendels inhågnade, men några tegar och åkerstycken ligga i almånna gårdet. Utomdes har ock gården tillräckeligt mulbete

och

och godt watten. Skulle någon hågad köpare finnas til dessa lågenheter, som genast kunna tilträdas; behagar han desamma bese, och om beskaffenheten göra sig närmare underrättad på gården af Torparen, hwars Hustru Pöter bostapen. Om priset accorderas med Herr Samuel Aurell, som träffas antingen i sit hus, wid Wästra Hamnen, eller ock på Ost-Indiska Packhuset; kunnandes halwa köpe-summan, om så åstundas, så inneslå hos köparen, emot laglig ränta och säkerhet i egendomen.

Kåstlanda Wästergården, förmedlat til et halft hemman, uti Bollebygds härad och Björketorps socken, urbjudes til salu. Hemmanet brukas af 2ne åboer, som utgöra i årlig Skatt tillsammans 60 Dal. Smt i penningar och 12 alnar låroft. Halwa köpe-skillingen får Köparen, om han så wil, innehålla, emot säkerhet i gården. Widare underrättelse bekommes hos Herr Sam. Aurell.

Uti et hus på Kongsgatan äro en sal och kamare med affäste, åt gatan, til nästa Michaelis lediga, at för någon ungarl, emot hyra, tilträdas. Widare underrättelse fås på Tryckeriet.

Uti Fortifications Tyggården finnas extra goda gurkor til köps, för billigt pris, insaltade i år.

Utur et hus wid östra Hamnen är i denna weckan bortkommen en liten svart hund, med affuggen swans, och hwit på alla fyra fötterna: den som om samma kreatur kan gifwa underrättelse, har at undfå någagtig webergålning.

